

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 42/2023

Ákvörðun um sektir vegna ófullnægjandi verðmerkinga Aurum

I.

Málsmeðferð

Dagana 28. ágúst til 15. september 2023 framkvæmdi Neytendastofa skoðun á ástandi verðmerkinga í ýmsum verslunum á Laugavegi og aðliggjandi götum. Kom starfsmaður Neytendastofu þ.á.m. í verslun Aurum á Bankastræti, sem rekin er af Aurum ehf., þar sem verðmerkingar voru skoðaðar með tilliti til ákvæða 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem kveður á um það að fyrirtækjum sem selja vörur eða þjónustu beri að verðmerkja vöru sína og þjónustu og sýna það á áberandi hátt á sölustaðnum, sem og ákvæða reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum. Samkvæmt reglunum ber fyrirtækjum að verðmerkja vöru með réttu söluverði þar sem hún er höfð til sýnis neytendum. Skoðun starfsmanns Neytendastofu leiddi í ljós að ástand verðmerkinga á útstilltum vörum í versluninni var ábótavant. Vantaði n.tt. sýnilegar verðmerkingar á skartgripum sem voru staðsettir í sýningarborði og sýningarskáp verslunarinnar. Sérstakar athugasemdir voru gerðar við stöðu verðmerkinga á Sand hálsmenum, eyrnalokkum og hringum sem voru með verðmerkimiða sem höfðu verið stungið niður með hringunum í útstillingar þeirra þannig að þeir urðu ill sýnilegir.

Starfsmaður verslunarinnar kvittaði fyrir komu starfsmanns Neytendastofu og þeim athugasemdum sem gerðar voru við ástand verðmerkinga. Í lok skoðunarinnar skildi starfsmaður Neytendastofu eftir bréf í versluninni þess efnis að skoðunin hefði farið fram og að Neytendastofa myndi senda félaginu bréf þar sem gerð yrði nánari grein fyrir ástandi verðmerkinga.

Með bréfi Neytendastofu til félagsins, dags. 26. september 2023, greindi stofnunin félaginu frá niðurstöðum skoðunarinnar og gerði grein fyrir þeim ákvæðum sem í gildi eru um verðmerkingar. Þá var þeim eindregnu fyrirmælum beint til félagsins að koma verðmerkingum í betra horf. Í bréfinu kom fram að könnun stofnunarinnar yrði fylgt eftir með nýrri könnun og mætti félagið búast við því að tekin yrði ákvörðun um sektir, samkvæmt IX. kafla laga nr. 57/2005, yrði ekki farið að fyrirmælum stofnunarinnar um að koma verðmerkingum í rétt horf.

Þann 18. október 2023, var ástand verðmerkinga aftur skoðað í versluninni. Enn voru gerðar athugasemdir við að verðmerkingar á útstilltum vörum í versluninni væri ábótavant. Gerðar voru sérstakar athugasemdir við að verðmerkingar á hringum í sýningarborði og sýningarskáp verslunarinnar voru ekki sýnilegar.

Með bréfi Neytendastofu til Aurum ehf., dags. 10. nóvember 2023, var félaginu tilkynnt um framangreindar athugasemdir og gefinn tveggja vikna frestur til að koma að skýringum eða athugasemdum í málinu áður en tekin yrði ákvörðun um sektir á grundvelli IX. kafla laga nr. 57/2005.

Svar barst stofnuninni með tölvupósti, mótt. 15. nóvember 2023, þar sem félagið tók fram að allir skartgripir verslunarinnar eru og hafa verið verðmerktir en verðmerkimiðinn er ýmist staðsettur aftan á eða við hliðina á útstillingum skartgripanna. Varðandi hringina þá er tekið fram í tölvupóstinum að allir hringir verslunarinnar eru verðmerktir en verðmerkimiðunum er stungið niður með hringunum til að skemma ekki fyrir framsetningu á vörunni. Félagið hafi aldrei í 24 ára sögu þess fengið ábendingu eða kvörtun frá viðskiptavini vegna þessa og að starfsfólk verslunarinnar getur alltaf sagt verðið við afgreiðslu. Félagið kom með tillögur að úrbótum sem fela í sér að nota verðmiða eða verðkubb fyrir framan skartgripi til að verðmerkja þá sem og verðmerkja hringa með verðmerkimiða sem á stendur verðbil þeirra hringja sem eru í hverri ústillingu.

Neytendastofa svaraði tölvupósti félagsins þann 30. nóvember 2023, þar sem stofnunin gerði athugasemdir við þær úrbætur verslunarinnar sem fólu í sér að verðmerkja útstillingar hringanna með verðbili.

Svar barst stofnuninni með tölvupósti, mótt. 30. nóvember 2023, þar sem félagið upplýsti Neytendastofu um að búið væri að verðmerkja hluta skarts í afgreiðsluborði verslunarinnar og það sem ekki hefur náðst að merkja hefur verið tekið úr sölu tímabundið. Nýjar útstillingar sem auðvelt er að verðmerkja hafa verið pantaðar fyrir þær vörur sem teknar voru úr sölu vegna verðmerkinga.

Staðfesti stofnunin móttöku og tjáði félaginu að höfð yrði hliðsjón af umræddum gögnum við töku stjórnvaldsákvörðunar í málinu.

II.

Niðurstaða

Í máli þessu hefur Aurum ehf. ekki sinnt fyrirmælum Neytendastofu um að koma verðmerkingum í verslun Aurum á Bankastræti í viðunandi horf innan tilskilins frests.

Ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, er svohljóðandi:

„Fyrirtæki, sem selur vörur eða þjónustu til neytenda, skal merkja vöru sína og þjónustu með verði eða sýna það á svo áberandi hátt á sölustaðnum að auðvelt sé fyrir neytendur að sjá það. Neytendastofa getur sett nánari ákvæði um verðmerkingar með opinberri tilkynningu.“

Samkvæmt ákvæðinu ber söluaðilum ávallt að gefa upp verð á vörum og þjónustu. Á grundvelli heimildar ákvæðisins, sem og ákvæðis 18. gr. sömu laga, sem snýr að heimild Neytendastofu til að gefa fyrirtækjum sérstök fyrirmæli um að gera ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, hefur Neytendastofa sett reglur nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum.

Um verðmerkingar á vörum segir í 1. og 2. mgr. 3. gr. verðmerkingareglanna:

„Fyrirtæki skal skýrt og greinilega merkja vöru sína með réttu söluverði og einingarverði í íslenskum krónum.“

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er þó heimilt að veita sömu upplýsingar nálægt vöru enda sé augljóst til hvaða vöru verðmerkingin vísar og tryggt sé að neytendur fái án vandkvæða aðgang að upplýsingum um sölu- og einingarverð sem skylt er að veita samkvæmt reglum þessum, sbr. 4. gr.“

Samkvæmt ákvæðunum ber versluninni að verðmerkja allar söluvörur sínar með réttu söluverði. Á fyrirtækjum hvílir afdráttarlaus skylda til að hafa söluvörur ávallt verðmerktar og verðmerkingar sýnilegar hvar sem vara er höfð til sýnis. Í máli þessu voru niðurstöður síðari skoðunar í versluninni þær að verðmerkingum á útstilltum vörum í verslun félagsins á Bankastræti var ábótavant. Voru n.tt. gerðar sérstakar athugasemdir við að ekki voru sýnilegar verðmerkingar á hringum í sýningarborði og í sýningarskáp verslunarinnar. Eftir fyrri skoðun var félaginu gerð grein fyrir ástandi verðmerkinga í versluninni og viðeigandi reglum sem gilda um verðmerkingar og beindi Neytendastofa þeim fyrirmælum til félagsins að koma verðmerkingum í viðunandi horf. Í skýringum félagsins kemur fram að verðmerkingar á hringum verslunarinnar eru til staðar, en þeim hafi verið stungið niður með hringunum þannig að verðmerkingin skemmi ekki fyrir framsetningu á þeim. Þá kom aukinheldur fram í skýringum félagsins að allir útstilltir skartgripir verslunarinnar hafi verið verðmerktir aftan á eða við hliðina á útstillingu þeirra og að búið væri að grípa til aðgerða til að bæta verðmerkingar í versluninni. Líkt og að framan greinir verða verslanir að haga útstillingum þannig að verð hvernar vöru sé greinilegt. Með vísan til þess að í báðum heimsóknum Neytendastofu til Aurum hafi verið gerðar sambærilegar athugasemdir við verðmerkingu á hringum í versluninni, telur Neytendastofa að Aurum ehf. hafi ekki gert viðeigandi ráðstafanir

til að bæta úr verðmerkingum í versluninni innan tilskilins frests. Neytendastofa telur því nauðsynlegt að beita þeim úrræðum sem lög nr. 57/2005 heimila.

Ákvæði 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005 segir:

„Neytendastofa getur lagt stjórnvaldssektir á fyrirtæki sem brjóta gegn:

[...]

b. stjórnvaldsreglum og ákvörðun Neytendastofu gegn viðskiptaháttum sem brjóta í bága við ákvæði II.-VIII. kafla [...]

c. reglum og fyrirmælum Neytendastofu um ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, sbr. 18. gr.“

Með vísan til alls framangreinds, sem og að teknu tilliti til meðalhófsreglu og jafnræðisreglu stjórnsýslulaga, og með hliðsjón af sektarákvörðunum í sambærilegum málum þykir Neytendastofu hæfilegt að leggja á Aurum ehf. stjórnvaldssekt að fjárhæð 50.000 kr. (fimmtíu þúsund krónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.

III.

Ákvörðunarorð:

„Aurum ehf., Bankastræti 4, 101 Reykjavík, hefur brotið gegn ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem og ákvæði 3. gr. reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vöru, með óviðunandi verðmerkingum í verslun Aurum á Bankastræti.

Með heimild í b. og c. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, leggur Neytendastofa stjórnvaldssekt á Aurum ehf. að fjárhæð kr. 50.000 (fimmtíu þúsund krónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.“

Neytendastofa, 18. desember 2023

Pórunn Anna Árnadóttir
forstjóri

Matthildur Sveinsdóttir